अः की मात्रा वाले शब्द बनाने की प्रक्रिया

हिंदी में किसी भी शब्द का निर्माण करने से पहले स्वर और व्यंजन सिखाया जाता है। अ से लेकर अः तक स्वर होते है, वहीँ क से लेकर ज्ञ तक व्यंजन होते है। व्यंजन का उच्चारण स्वर के माध्यम से होते हैं।

जब इन स्वरों को व्यंजन के साथ जोड़ा जाता है तब सीधे स्वर ना जोड़कर उसके स्थान पर मात्रा जोड़ते हैं और यह मात्रा स्वर के चिन्ह होते हैं। इन्हीं मात्रा की सहायता से अनेकों शब्द बनाए जाते हैं।

अः मात्रा वाले शब्दों में अः का चिन्ह (ाः) लगाया जाता है जैसे "अः" में अ + ाः से मिलकर बना है। अभी हमने कई सारे शब्द में अः की मात्रा लगाने की प्रक्रिया बताई है।

अः की मात्रा = ाः

प्र + ा+ य + ः = प्राय:
त + प + ः = तप:
स्व + त + ः = स्वत:
अ + त + ः = अत:
न + म + ः = नम:
य + ज्ञ + ः = यज्ञ:
ज्ञ + ा + न + ः = ज्ञान:
च + ा + प + ः = चाप:
द + त्त + ः = दत्त:

अः की मात्रा वाले शब्द (Aha ki Matra wale Shabd)

प्राय:	नि:शुल्क	शनै:
मूलत:	भूर्भुव:	क्रमश:

इश्वरः	फलत:	स्वतःला
फलतः	तपः	दुःशासन
शुभेच्छा:	स्वः	दुःसाहस
अधःपतन	निःसहाय	स्वतः
अंततः	मुख्यतः	निःशब्द
संभवतः	छः	अंशतः
अंतःकरण	शतशः	निःशेष
विशेषतः	निःसंकोच	दुःख
निःस्वार्थ	प्रात:	अतः
दुःस्वप्न	अत:	सामान्यत:
सुयशः	विजयः	पुन:
प्रातःकाल	नम:	दु:ख

गमः	दूत:	तासः	धायः
गलः	झट:	कलश:	नामः

गज:	डाकः	छात्र:	शामः
दागः	नर:	यज्ञ:	रावनः
जालः	बाल:	जाटः	यादः
वन:	रजत:	पूर्णा:वती	सालः
कामः	हजारः	भापः	ज्ञानः
हारः	बातः	भवत:	झालः
रायः	बालिकाः	प्रणाम:	कल:
नावः	चारः	बाजः	चावलः
धराः	चापः	पाठकः	बारातः
हालः	गणः	धामः	घाटः
धारः	रासः	छापः	जामः
राखः	पाठः	बाणः	दानः
भावः	नागः	कारः	तासः
बालः	निःशक्त	थापः	आरामः

भागः	निःसंदेह	विभक्तिः	कर्मणः
शानः	सुन्दरतमः	कारणः	सागरः
गानः	पासः	वारः	राजः
दवातः	अनारः	आमः	खाटः
तप:	चापः	प्रदानः	पठारः
मालः	लातः	एकः	कृष्णः
नरेंद्रः	दत्तः	विश्वः	रूपः
दासः	महानः	समयः	इतिहासः

जना:	सुशान्ताः	लोकाः
लक्ष्मी:	धृति:	शक्तिः
कुत:	शंकर:	नमस्कारः
मात:	शुभाशयाः	ईश्वरः
सायंकालः	मिलामः	भवतः

Source: TheSimpleHelp.com